

Po Dalmaciji je divjalo snežno neurje, Gorenjska pa je doživela eno najlepših in najtoplejših nedelj v letošnji zimi. Na smučiščih se je trlo ljudi kot da bi vedeli, da se zimski užitki poslavljajo. Mnogi pa so se z izletom v naravo izognili gneči na smučiščih in cestah. Vremenoslavci napovedujejo poslabšanje, zato bi bila res škoda zadnjo nedeljo čepeti doma. (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXXII. Številka 18

GLAS

Kranj, torek, 6. 3. 1979
Cena: 4 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja: Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavac — Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Priprave na praznovanje 60. obletnice ZKJ

Trzin — Pred dnevi se je v Trzinu sestal odbor za praznovanje 60. obletnice Zveze komunistov Jugoslavije. Beseda je tekla predvsem o programu prireditve, posvečenih temu jubileju, ter o nosilcih posameznih akcij. Prireditve naj bi potekale vse leto, začetek pa naj bi pomenila udeležba Trzinčanov na osrednji svečanosti v Bohinjski Bistrici. L. maja, ko bodo odprli muzej Tomaža Godca. Osrednja trziška prireditve bo 4. julija ob dnevu bora na Bistriški planini, kjer bodo odkrili spominsko ploščo, medtem ko namerava štab mladinske pohodne enote Kokrški odred avgusta organizirati množičen pohod mladine »po ilegalni poti« tovariša Tita čez Karavanke leta 1934. Trzinu nameravajo razen izdati brošuro, v kateri bodo opisali položaj delavskega razreda v trziški občini na začet-

ku 20. stoletja, boje za severno mejo, organizirane začetke naprednega delavskega gibanja, oblike delovanja naprednega delavstva v Trzinu, ilegalne partijske prehode čez mejo, okupacijo in tekstilno stavko v Bombažni predilnici in tkalnici 1936. leta. Brošura naj bi izšla pred 29. novembrom, ko naj bi odprli tudi razstavo o naprednem delavskem gibanju v trziški občini. Člani odbora so na seji razpravljali še o ureditvi okolice spomenika na Mahavovem griču v Sebenjah, od koder je tovariš Tito 1934. leta začel svoj ilegalni prehod čez Karavanke. Okolica je precej zanemarjena. S prostovoljnimi delom naj bi zato člani mladinske delovne brigade Kokrški odred ter drugi krajanji uredili kamniti tlak okrog spomenika, zahtevnejša dela pa naj bi prevzelo gradbeno podjetje. J. Kopic

Vrtci, šole, študij

Ko bomo letos praznovali dan žena, naj bi ga delovno, priporočajo sindikati in družbenopolitične organizacije. Razumljivo, da s prazničnim obeležjem, ki pa ni kosilo, zakuska, izlet, nagelj ali vaza, temveč spoštljiva in kulturna beseda, pozornost in naklonjenost, iskrena čestitka kot priznanje naši materi, ki je ponosna vzdržala najtežje dni in naši ženi, ki kot delavka v združenem delu gradi sedanost. Koliko besed, razprav, problemskih konferenc je že bilo za osvetlitev položaja današnje proizvajalke, kolikokrat je že odkrito spregovorila o problemih in težavah! Nikoli zato, da je pač nekaj rekla, vedno zato, ker jo problemi še vedno težijo in bolijo. Rada bi se naprej izražala, ob delu, a nima časa ne možnosti, kajti celodnevne šole se le prepočasno uveljavljajo in tudi o organizirani prehrani za zdaj le še govorimo. In tako na Gorenjskem, kjer je kar okoli 50 odstotkov zaposlenih žena, nizamo podatke, kako slaba je njena kvalifikacijska struktura, kako se ne uveljavlja v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih, kako je skoraj ni na vodilnih delovnih mestih, kako pravzaprav na vseh področjih zaostaja. Kajpak je v ozadju, ko marsičesa ne razume, ko tudi ni dovolj obveščena, če mora po delu takoj v vrtec ali za štedilnik. Lahko je odločati, lahko se je dogovarjati, če ob ustrezni izobrazbi poznaš probleme in njihove poti, tih in neaktiven pa postaneš, če stvari ne razumeš, ker nisi imel ne časa in možnosti, da bi sedel na sestanku ali celo prebiral gradivo. Ključ do njenega družbenega, političnega in samoupravnega uveljavljanja je kot na dlani. V nas samih, v naši pripravljenosti, da bi pohiteli z gradnjo vrtcev, šol, da bi glasovali za organizirano družbeno prehrano, da bi jo tako razbremenili bremen, ki jih še vedno potrpežljivo nosi. Tedaj se bo lahko vpisala v večerno šolo — ne le v pletilski ali šivalni tečaj — tedaj bo lahko enakovredno študirala in popolnoma enakovredno odločala. Zato upamo, da bo ob dnevu žena vedno manj kosil po bolj ali manj imenitnih lokalih, vedno manj tistih, nedoumljivo »milostniha« ob dnevu žena bodo pa naše delavke lahko delale le štiri ure! Naj bo čimveč trdnih obljub, da poslej v delovni organizaciji ne bo dileme, če bi delavka rada študirala, če bi želela poleg tovarne tudi vrtec, če bi tako posredno izkazala svojo voljo ne le do dela, temveč predvsem do resnične enakopravnosti v združenem delu. D. Sedej

Človekovo okolje in družbeno planiranje

Kranj — Na pobudo republiškega komiteja za varstvo okolja prireja izvršni svet kranjske občinske skupščine, jutri, 7. marca, ob pol osmih zjutraj regijsko posvetovanje o družbenem planiranju in razreševanju problematike varstva okolja. Predstavniki jeseniške občine bo v uvodnem referatu orisal problematiko človekovega okolja v sistemu družbenega planiranja s stališča Gorenjske in jeseniške občine. Škofjeločani pripravljajo razpravo o problematiki onesnaževanja voda, kanalizacije in odpadkov iz cistern. Kranjčani pa razpravo o odstranjevanju trdnih odpadkov, strupenih odpadkov in odpadnih olj. Na posvetovanju bo govora tudi o problematiki onesnaževanja gozdov, zelenih parkov in pašnikov, ki so važni pri ohranjanju naravnega okolja in razvoju kmetijstva. Posvetovanje bo predvidoma trajalo do pol enajstih, nato pa škofjeloska občinska skupščina prireja ogled čistilnih naprav v Škofji Loki in Železnikih. -jk

Teden boja proti raku Zdravi otroci — varna bodočnost

Teden boja proti raku, ki se na pobudo Mednarodne zveze izvaja vsako leto, in sicer v Jugoslaviji prvi teden v marcu, ima predvsem namen, da opozori široko javnost in vse družbene dejavnike na probleme in potrebe boja proti raku in jih pridobi za pomoč zdravstveni službi in za sodelovanje v izvajanju zdravstvenega varstva na tem področju

Nosilci in organizatorji te akcije so predvsem društva in organizacije za boj proti raku. Društva želijo o raku obvestiti čim širšo javnost. Ne le od zdravstvene službe, ampak od vsakega posameznika je odvisno njegovo zdravje, to pa še posebej velja za rakovo bolezen. Slovensko društvo za boj proti raku se s svojim delovnim programom vključuje v mednarodno leto otroka, ki je posvečeno varstvu vseh otrok sveta pod geslom »Zdravi otroci — varna bodočnost«. Ta akcija naj zbudi družbeno zavest o obveznosti do milijonov otrok vsega sveta, zagotovi naj jim kar najboljšo zdravstveno varstvo ob prizadevanjih za splošen vsestranski napredek. V ožjem programu boja proti raku pa se je društvo letos odločilo za vsebino, ki jo obeležuje geslo »Zgodnje odkrivanje novotvorb debelega črevesa«. Pogostost raka na tem področju narašča z razvojem civilizacije in dosega že 10 odstotkov vseh rakavih obolenj. S pravočasno diagnozo pa je ta oblika novotvorb med najuspešnejšimi za zdravljenje. Potrebna pa bo boljše kadrovska zasedba in oprema bolnišnic. Ker je uspeh zdravljenja s postopki, ki so danes na voljo, tem večji, čim manjša je rakova razrast in čim prej pride bolnik v roke zdravniku, ostaja društvu za boj proti raku glavna naloga: zdravstveno vzgojno delo s prizadevanjem za čimprejšnje odkritje te bolezni in takojšnje zdravljenje. Ljudem je treba povedati, kakšna so začetna znamenja raka in kaj nas pripelje na misel, da je v našem debelem črevesu nekaj narobe. Prav tako si društvo prizadeva usposabljati in motivirati zdravstvene delavce za zahtevno in delikatno zdravstveno vzgojno delo na tem področju, pripravljati informativno in kurativne službe ter pomaga pri širjenju in usposabljanju depistažne in kurativne službe ter pri nabavi potrebne diagnostične opreme po možnosti iz sredstev, ki jih prebivalstvo poklanja za reševanje prioritarnih problemov programa boja proti raku. To temo je društvo SR Slovenije za boj proti raku izbralo za temo leta 1979 na pobudo in na temelju sklepov posveta malignih obolenj debelega črevesa in danke, ki ga je imelo slovensko zdravniško društvo maja lani.

Finkova hiša dan pred rušenjem — Finkova hiša v Kranju in bližnja poslopja na nekdanjem Bekselnu so že pripravljena za rušenje. Okolica je že primerno zavarovana, prav tako pa so pripravljena dela že opravili mineri. Mine bodo predvidoma aktivirane jutri ob 16. uri, ko se bo Finkova hiša sesedla. Na tem mestu bo zgrajeno novo poslopje banke (jk) — Foto: F. Perdan

7. marca do 23.00

ZABAVNO GLASBENA PRIREDITEV S PLESOM & MAREC

- Vstopnice po 50 din lahko kupite na razstavišču.
- Naročila sprejema komerciala Savski log, tel.: 22-234.
- Organiziranim skupinam OZD nudimo popust pri vstopnini
- Razstavišče Gorenjskega sejma v Kranju je ogrevano.

zabaval vas bo ansambel PEPEL in KRI

Tito v Splitu

Predsednik republike Josip Broz-Tito, ki se mudil v Splitu, je v nedeljo dopoldne v spremstvu predsednika zveznega sveta za mednarodne odnose Milosa Minića obiskal hotel »Lava«.

Uspehi carinikov

Lani so cariniki na naših mejah preprečili 109 poskusov prinašanja mamil, 8181 poskusov ilegalnega vnašanja orožja, streliva in razstreliva, 32 poskusov odnašanja umetniških del.

Nov letalski red

1. aprila bo začel veljati nov letalski red. Vsak ponedeljek, sredo in petek bo letalo JAT poletelo za New York iz Beograda in Zagreba, ob sobotah pa se bo ustavilo tudi na ljubljanskem letališču.

50-letnica Djakovičeve smrti

Na seji občinske konferenec Slavonskega Broda so sporočili, da bo predsednik republike Josip Broz-Tito predsednik častnega odbora za počastitev 50. obletnice smrti Djura Djakovića.

Od Vardarja do Triglava

Do odhoda letošnje štafete mladosti na več tisoč kilometrov dolgo pot je manj kot dvajset dni. Mladinci jo bodo 24. marca odnesli z Raven na Koroškem.

Sečoveljsko letališče

Vse kaže, da bo na sečoveljskem letališču kmalu začel redno delati obalni letalski center. Že prihodnji teden naj bi tam pristalo prvo letalo, last turističnega hotelskega podjetja Portorož.

RADOVLJICA

V sredo, 7. marca, bo ob 13. uri redna seja komiteja občinske konference ZKS skupaj s predsedstvom občinskega odbora Zveze sindikatov Radovljica.

V petek, 9. marca, bo redna seja predsedstva občinske konference SZDL Radovljica, na kateri bodo razpravljali o poročilu o opravljenih kandidacijskih postopkih v temeljnih organizacijah združenega dela.

ŠK. LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta občinske skupščine obravnavajo več osnutkov odlokov, samoupravno sporazumevanje o združevanju denarja za dograditev športnega centra v Škofji Loki.

Jutri, 7. marca, ob 16. uri pa bo 13. seja občinske konference SZDL Škofja Loka. Na dnevnem redu je obravnavo predloga programa in zaključkov celovitega sistema obveščanja v občini Škofja Loka.

V pomoč mladim

Kranj – Potrebno je več sodelovanja s šolo, s krajevnimi organizacijami in vsemi, zlasti še s starši, ki bi mladim lahko napravili lepši danes.

O teh in podobnih vprašanjih so se ondan pogovarjali na občnem zboru društva prijateljev mladine na Zlatem polju v Kranju.

K. Makuc

Kmalu Sindikalni obveščevalec

Tržič – Na nedavni seji komisije za informiranje pri občinskem svetu zveze sindikatov v Tržiču so se člani med drugim dogovorili tudi o izdaji glasila občinskega sveta.

Člani komisije so se dogovorili tudi o poteku akcije »v vsaki delovni organizaciji glasilo«, ki je bila začrtana že za marec, vendar pa bodo zaradi prenatrpanosti programa akcijo izvedli aprila.

J. Kepic

Tržičani za samostojnega pravobranilca

Tržič – Tretje leto je minilo, odkar družbeni pravobranilec samoupravljanja iz Radovljice opravlja svoje delo tudi v tržiški občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je namreč lani obravnaval 79 zadev iz tržiške občine. Po številu spornih zadev so bile že tretje leto zapored na prvem mestu tiste s področja delovnih razmerij.

Ko so minili teden na razširjeni seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov v Tržiču razpravljali o poročilu družbenega pravobranilca samoupravljanja za lansko leto.

H. J.

Zahvala občinski skupščini

Občinski odbor Zveze prostovoljcev – borcev za severno mejo 1918–19 škofjeloške občine, se zahvaljuje občinski skupščini za priznanjino v višini 1000 din.

Tržiški mladinci o prihodnjih nalogah

Tržič – Pred dobrimi desetimi dnevi so mladinci iz osnovne organizacije ZSMS Tržič-mesto pripravili volilno-programsko konferenco.

Osnovna organizacija ZSMS Tržič-mesto je še zelo mlada organizacija, saj so jo ustanovili šele konec leta 1977. Ob ustanovitvi so si zadali precej obsežen program dela.

Zato so kot prvo nalogo v programu zapisali množičnost. V ta namen so v zadnjih mesecih ustanovili komisijo za delo s pionirji.

Razpis velja 14 dni po objavi. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

M. Rotar

Akcija, pomembna za Slovence na Koroškem

Merilo in potrditev demokracije

S plakatno akcijo pod geslom »Podprimo kandidate demokrate« se je tudi Zveza slovenskih organizacij na Koroškem vključila v volilni boj pred občinskimi volitvami 25. marca – Narodnostne, človečanske in gospodarske pravice

CELOVEC – Zadnja dvojezična plakatna akcija na Koroškem eden od načinov vključevanja Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in naše narodnostne skupnosti onstran Karavank v volilni boj pred 25. marcem.

Slovenska narodnostna skupnost bo glasovala za kandidate, ki podpirajo gospodarski razvoj Južne Koroške, se zoperstavljajo odsejanju ljudi v razvitejše dele države in dežele.

J. Košnjek

KRANJ

Jutri, 7. marca, ob 15. uri bo v sejnih dvorinah zasedanje občinske skupščine, na katerem bodo razpravljali o programu razvoja krajevnih skupnosti.

Akcija zaključni račun

Korak naprej

Čeprav bodo podatki o akciji zaključni računi v škofjeloški občini obdelani šele v drugi polovici meseca, je po besedah predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka Janeza Thalerja sedaj možno oceniti, da je pomenila ne le korak naprej v aktivnosti sindikatov.

Ocena je bila dana za škofjeloško občino, vendar bi jo kaj lahko posplošili. Podatki, ki prihajajo iz drugih občin ali iz vse Slovenije govori drugič. Zaključni računi v preteklih letih so bili precej kopicasti.

Najbolj zagreto je tekla razprava v tistih delovnih kolektivih, kjer so delavci že vajeni, da ob letu ne dobe na mizo le obračun za izteklo obdobje, temveč obravnavajo tudi periodične ali celo mesečne obračune. Skratka tam, kjer imajo najboljši vpogled v vsa gospodarska poslovna gibanja v kolektivu.

Pa še nekaj smo v razpravah o zaključnih računih pogrešali: redki so primeri, da bi družbene dejavnosti položile obračun svojih delovnih delovnih razložile zakaj so porabile denar. Ali drugače povedano, zakaj delavci prispevajo denar.

Prve ocene kažejo, da ni še v tako, kot bi moralo biti. Kakej, tudi, da je pobuda ZK in Zveze sindikatov padla na ugodna tla in je najbolj važno, tudi rezultati so.

L. Bogataj

'SLIKARKE RAZSTAVLJAJO

Bled — Ob letošnjem dnevu žena bodo 7. marca v avli osnovne šole odprli razstavo olj blejskih slikark Marine Bačarjeve, Irene Lejlija in Katke Plemljeve. Razstava bo odprta do 31. marca. V kulturnem programu bodo sodelovali recitatorji in zbor domače šole.

V Sivčevi hiši pa bodo v petek, 9. marca, ob 18. uri odprli razstavo tapiserij radovljiske rojakinje Angele Pozderac-Mlakarjeve, ki stalno živi in ustvarja v Bosni ter zbirke male plastike iz keramike, s katero se bo predstavila ljubljanska umetnica Aljoša Součkova. Ta zanimiva razstava bo na ogled do 26. marca. JR

KOROŠKI AKADEMSKI OKTET

V Kranju bodo jutri, 7. marca, ob 18. uri v Gorenjskem muzeju Tavčarjeva 43/I odprli razstavo »Slovenka v revoluciji«. Tokrat bo svoja dela razstavljala akademska slikarka Adriana Maraž. V koncertnem delu programa bo slovenske narodne pesmi pel Koroški akademski oktet. Koncertni spored bo komentiral urednik za narodno glasbo pri RTV Ljubljana Marjan Stare. P. L.

Recital v Podbrezjah — Člani osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije iz Podbrezjaj razvijajo živahno kulturno življenje. Med drugimi so pripravili recital Prešernove poezije in Cankarjeve proze. Program je popestril moški pevski zbor iz Dupelj. — T. Doljan

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA

Danes ob 18. uri bo spominsko srečanje posvečeno Edvardu Kardelju. Rado Jan bo razgovor usmeril na njegova dela o razvoju slovenskega narodnega vprašanja. Knjižnica srečanje pripravlja v sodelovanju s Slavističnim društvom iz Kranja.

V sredo, 7. marca, ob 18. uri bo Pavle Hafner predaval o Španiji. Na vrsti bo že drugi del predavanja o tej zanimivi deželi, spremljali pa bodo diapozitivi.

V četrtek, 8. marca, bo najmlajšim pravljice pripovedovala Marija Lebar. Ob dnevu žena je izbrala pesmi iz zgodbe o materi.

Čestitke častnim članom AKZ Kranj: Francu Grudnu (na sliki), Stojanu Troštu in Francu Sifererju — Foto: F. Perdan

AKZ hiti k 10. obletnici

V skoraj desetih letih dela je Akademski komorni zbor iz Kranja zabeležil prek dvesto zahtevnejših nastopov doma, v Italiji, Avstriji in Franciji — Priznanje dirigentu Matevžu Fabijanu, družbi in častnim članom zbora

Kranj — Pravzaprav Akademski komorni zbor iz Kranja že vso zadnjo sezono nastopa in obenem praznuje omenja 10 let trdega, uspešnega dela. V okviru tega jubileja mladega zbora je sodil tudi sobotni koncertni občni zbor, na katerem je v predstaviteljskem govoru Matevž Klečar rojevanje zbora, ki je nastal pred 24 leti, nekdanjimi gimnazijci.

V desetih letih so mnogi odšli. Prišli pa so vedno novi in vedno več njih je bilo. Danes šteje AKZ že prek 50 pevcev in pevcov, ki so si z vztrajnim delom in voljo priborili ime ne samo v kranjskem, pač pa tudi v širokem slovenskem in mednarodnem prostoru. So štirikratni dobitniki srebrne plakete na osrednjih srečanjih pevskih zborov v Mariboru, za letošnje leto pa imajo nastope tudi v Italiji, Avstriji in Franciji. Za svoje uspešno delo so letos prejeli veliko Prešernovo plaketo občine Kranj.

Prepevajo slovenske narodne in domače pesmi drugih narod-

dov, v zadnjem obdobju pa se zlasti moderne skladbe, ki jih prav zanje pišejo priznani slovenski sodobni skladatelji. Zbor seveda povezuje ljubezen do pesmi in odkrivanje še neznanih, neosvojenih možnosti. Vse to pa ne bi bilo dovolj, če bi zborovodja Matevž Fabijan ne znal strokovno izkoristiti njihovega navdušenja. Prav njemu gre namreč največja zasluga, da zbor ni ostal le na poprečni ljubiteljski ravni.

Kvalitetnega razvoja zbora pa si njegovi člani ne morejo zamisliti niti brez velike pomoči družbene skupnosti in nekaterih posameznikov. Zato so na sobotni svečanosti Franca Grudna, Stojana Trošta in Franca Sifererja sprejeli za častne člane zbora.

V krajšem kulturnem programu po občnem zboru je sodeloval harmonikarski orkester iz Radovljice. H. Jelovčan

Še več podobnih prireditvev

Kulturni teden v Predosljah je izpolnil celo najbolj optimistična pričakovanja, saj si je osem prireditvev v domači dvorani s 195 sedeži ogledalo poprečno po 240 obiskovalcev — Spodbuda za še živahnejše kulturno udejstvovanje

Predoslje — V drugi polovici februarja se je v Predosljah končal bogat kulturni teden z osmimi kvalitetnimi predstavami, ki ga je pripravilo domače delavsko-prosvetno društvo Svoboda v počastitev 70. obletnice svojega delovanja in slovenskega kulturnega praznika.

Okoli dvajset Predosljanov, članov pripravljalnega odbora, ki so kulturni teden načrtovali že dober mesec pred začetkom, potem pa so bili takorekoč dan in noč na nogah, da bi vse gladko teklo, je bilo poplačanih za svoj trud. Prav tako tudi številni domačini in okoličani, ki so si prireditve v lepo obnovljeni in ogrevani dvorani ogledali. Na vseh skupaj jih je bilo skoraj dva tisoč, torej poprečno 240 vsak dan, čeprav ima dvorana le 195 sedežev. In še več bi jih verjetno bilo, če bi se imeli kam uesti.

Predsednik pripravljalnega odbora kulturnega tedna je bil Ivan Mubi, dolgoletni organizator v domačem DPD Svoboda. »Kultura v Predosljah in okolišnih vaseh je živa,« je pripovedoval in se spominjal, da so takoj po končani drugi vojni udarniško obnovili porušeno dvorano v kulturnem domu. »Za Silvestra 1945. leta smo že igrali Stilmontskega župana. Igralce smo imeli dovolj, obiskovalcev pa tudi. Do nekako 1955. leta smo pripravili v eni sami sezoni tudi do šest gledaliških predstav, da o številnih prireditvah ob državnih, republiških ali krajevnih praznikih niti ne govorim. Potem se je vse skupaj malo umirilo. Ljudje so raje ostajali doma pred televizorji kot pa prihajali v mrzlo dvorano. Zato smo člani društva res iz srca hvaležni vsem krajanom, ki so nam lani z denarjem in prostovoljnimi delom priskočili na pomoč, da smo dvorano lahko polepšali in opremili s centralnim ogrevanjem. Zbrali smo kar 80.000 dinarjev, delo pa je bilo vredno celih 70.000 din.«

Zato pomeni kulturni teden tudi poskus oddolžitve vsem, ki so podprli prizadevanja članov društva.

Zbrana dela Edvarda Kardelja

Na letošnjem sejm knjig v Beogradu bodo tudi zbrana dela revolucionarja in misleca Edvarda Kardelja pod skupnim naslovom Samoupravljanje.

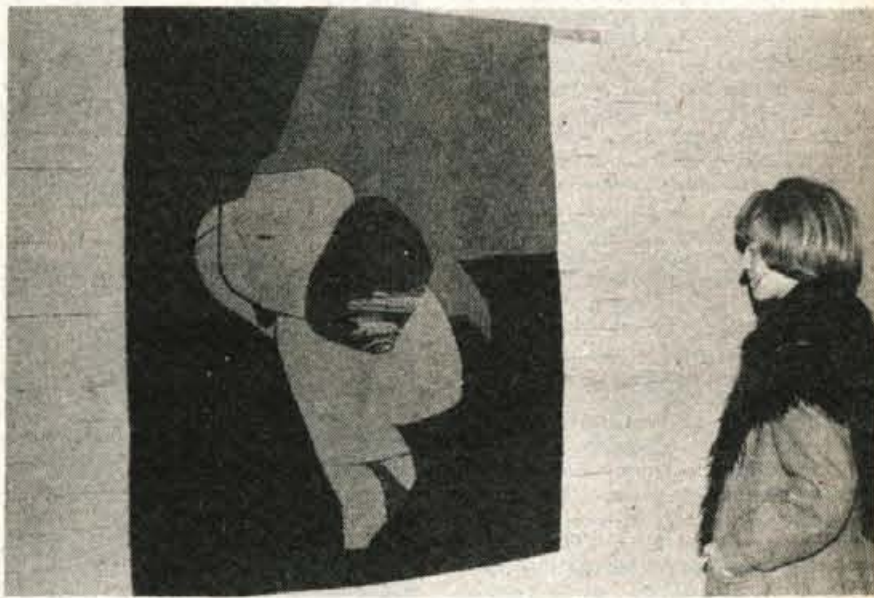
Ta izjemna edicija, ki zajema najpomembnejša dela Edvarda Kardelja, kaže genezo misli in prakse socialističnega samoupravljanja v Jugoslaviji, in to z vseh vidikov. Nastanili bodo pet zvezkov v nakladi 35.000 kompletov v vseh jezikih narodov in narodnosti.

nas je razveselil program učencev osnovne šole Josip Broz-Tito, ki so na izjemno zanimiv način prikazali svoje delo v šoli zunaj učnega načrta.

Ni zato čudno, če si krajani podobnih prireditvev na domačem odru še želijo. Člani društva obljublajo, da jih ne bodo razočarali. Že za to soboto ob 19. uri pripravljajo kulturni program, posvečen ženam. V njem bodo sodelovali pravkar ustanovljeni oktet Predoslje, oktet Britof in domača igralska skupina z odlomkom iz Rokovnjačev.

Prav pa bi bilo — in o tem bo v društvu še tekle beseda — da bi podoben kulturni teden, morda nekoliko krajši, pripravljali odslej vsako leto, saj gledalci to žele, možnosti za to pa imajo na pretek doma; učenci osnovne šole, dramska skupina, folkloristi, oktet Predoslje in upokojenski pevski zbor Predoslje so zagotovo sposobni pripraviti tri ali štiri prijetne večere, tudi če morda ne bi vabili nikogar od drugod.

H. Jelovčan

Pomlad, zima, poletje in jesen — štiri tapiserije, s katerimi se Marina Mihelič-Satler prvič predstavlja javnosti.

Razstava tapiserij in slik

V galeriji škofjeloškega gradu se s tapiserijami predstavlja Marina Mihelič-Satler, s slikami pa Gorazd Satler

Škofja Loka — V petek, 23. februarja, je bila v galeriji na škofjeloškem gradu odprta druga letošnja razstava. Tokrat se skupaj predstavljata dva ustvarjalca in prostore galerije polnita dva niza razstavljenih del.

Marina Mihelič Satler iz Ljubljane, diplomirala je leta 1974 na Akademiji za likovno umetnost pri prof. Janezu Berniku, se prvič predstavlja javnosti. Že pri diplomski nalogi se je lotila tapiserije, ki je tudi naprej ostala njeno izrazno sredstvo. Uporablja klasično tehniko tkanja na gočnih statvah, tako kot so nekdaj naše Belokranjke tkale platno.

Tapiserije danes prodirajo v naša stanovanja in druge prostore kot okrasni predmeti. Toda pri tapiserijah Marine M. Satler ta deko-

rativnost ni vidna. Njena dela potrjujejo, da je tapiserija lahko tudi slikarska zvrst, ki uporablja tehniko tkanja.

Gorazd Satler iz Ljubljane, diplomiral je leta 1972 na Akademiji za likovno umetnost pri prof. M. Sedeju, se v Škofji Loki predstavlja že drugič, tokrat z deli zadnjih dveh let.

Ob otvoritvi razstave je oba razstavljavca predstavil Andrej Pavlovac in ob koncu v povabilu na ogled razstave dejal, da so to dela, ki jih je treba razmišljajoče gledati in odkrivati, kaj je skrito v likovni govorici.

Razstava, ki bo odprta do 23. marca, je že doslej v Škofji Loki vzbudila veliko zanimanje, morda tudi zato, ker so tapiserije redek gost naših galerij.

M. Volčjak

Po darila v Steklo v Kranju

Za obdarovanje ob dnevu žena je posebno primerna zelo uporabna garnitura strgal COMBI CHIPPER, uvožena iz ZRN. Cena 239,90 din.

Lični kozarci za serviranje čaja ali kuhanega vina so vam na voljo po 17,30 din.

Obiskali smo prijetno in dobro založeno trgovino STEKLO na Titovem trgu v Kranju, ki je znana vsem, ki iščejo primerna darila za obdarovanje ob posebnih priložnostih. Med ogledom razstavljenega blaga smo se prepričali, da je pred nakupom darila vsekar vredno obiskati to trgovino, saj iz nje skoraj ne moreš oditi praznih rok. Prijazne prodajalke so nam razkazale in nas seznanile o lepih izdelkih iz kristala, stekla, dekorativnih predmetih, keramičnih izdelkih in kuhinjskih predmetih. Našo pozornost je pritegnila garnitura strgal in pa komplet kozarcev za čaj ali kuhano vino. Posebno ugodno, po 16,50 din, pa prodajajo gobe za Ikebane. Še bi lahko naštevali, kaj vse vam je na voljo, vendar vam raje priporočamo obisk trgovine, kjer boste s pomočjo prijaznih prodajalk našli marsikaj primernega in uporabnega za gospodinjstvo ali izbrali primerno darilo.

ŠTEFKA DROLČEVA:

Za vsako vlogo najdeš v sebi korenine . . .

Kako smo bili potrebni drug drugemu!

Umetnikova beseda. Topla, mehka, nežna, pa spet krik, jeza v glasu, obeh, kretnjah in znova pridružen šepet bolečine . . . In tebi kar mrgoli po koži, stiska vrat . . . Taka sta bila ta večer Štefka Drolčeva in Rudi Kosmač, ki sta v Kranj prinesla spet čisto novo Prešernovo besedo.

»Bolje bi bilo, seveda, če bi bila publika pri takih interpretacijah bolj odmaknjena od odra, da bi luč še bolj zgovorno osamila igralca, da bi se ne menjavala tako hitro razpoloženja, oziroma bi moral biti večji presledek med eno in drugo pesmijo. Toda vedno ne gre,« po nastopu ugotavlja Štefka, ki smo jo zaprosili tudi za kratek intervju za GLAS. Bolj malokrat jo vidimo v Kranju. No, nazadnje je gostovala lani z Abruzovo Staromodno komedijo, pa še prej enkrat z rusko komedijo Volkovi in ovce, prej je pa nismo videli menda prav od Fizikov sem.

Iz Ponikev pri Celju je doma. Od mladega jo je vlekle k odru. Še kot študent se je vključila v grupo Ljubljanskega odra v Mariboru, ko pa je bilo mariborsko gledališče po osvoboditvi odprto, so jo povabili na poskusno dobo. Takrat še ni bilo igralske akademije in slovenski dramatik in režiser Fran Žižek jim je priredil tečaj po sistemu Stanislavskega, ki pravi, da mora igralec vedno svojo vlogo resnično podoživeti.

»Na ta leta imam pretresljive spomine. Vsi igralci, ki smo se takrat znašli v Trstu, smo živeli vandrovsko, ubogo, napol cigansko življenje. Toda živeli smo polnokrvno! Zaradi publike, ki nas je dobesedno upijala. To je nepozabno. Kako željni so bili slovenske besede. Sleherne. Če jo je pa v vas prinesel še umetnik iz osrčja Slovenije, prinesel Cankarja, Prešerna, prinesel borbeno pesem, potem je bilo doživetje še polnejše. Kako ubogi smo bili vsi. Dvorane majhne, mrzle, morda v kotu gasperček, stoli, ki so jih ljudje prinesli kar s seboj, zaviti v plaščih poslušajo, tiho, skoraj brez diha je dvorana in potem navdušenje do solz . . . Kako smo bili potrebni drug drugemu!«

Leta 1947 Štefka odigra tudi svojo prvo vlogo na filmu: Tildika je v prvem slovenskem filmu Na svoji zemlji. Sicer pa v Trstu največ igra zelo nežna dekleta, ženske krhke narave in nekaj komedijskih likov. Bila je Julija v Romeu in Juliji, Hiacinta v Pohujšanju in potem Katrin v Dedinji.

»Na nek poseben način, se mi zdi, je bila to od vseh moja najljubša vloga. V vlogi Katrin je v eni osebi združen tako širok lok čustvovanja, toliko ljubezni, bolečine, razočaranj in vseeno moči, da se ponovno vzravna v življenju, kot redkokje. Blizu mi je kot bitje. Človek za vsako vlogo najde tudi v sebi korenine — čustva, ki jih v življenju sicer kontroliraš in jih ne izdaš. Igralcu pa je dan ta poseben dar, da jih lahko odpiraš, jih zavestno formiraš, oblikuješ mimo sebe. Nemogoče pa je karkoli polnega izdati, če ni v tebi . . . So igralci v nekih smereh bolj prepredljivi, ker so bolj avtentični prav v tistem čustvu, drugod pa spet ne.

Ko je prijela v roko mikrofon in začela s Povodnim možem, se je zdelo, da ga bo interpretirala nekako vsakdanje, počasi, pripovedno. Skoraj razočaran si v začetku. Toda »ko pride se črni oblaki . . .«, plane iz nje taka sila, tak zagon, da ti stopi kurja polt, zažge vročica in v istem trenutku ti neka nepojmljiva sila dobesedno zavrti drobovje . . .

Teater je nenadomestljiv . . .

kamera pa ti pride dobesedno v bit, v žile. Vse lahko narediš, le če znaš, čutiš.

Vseh nians pa seveda ne moreš dobro zaigrati: neke se razživijo bolj, druge manj.

Leta 1961 je Štefka Drolčeva spet v Ljubljani. Iz nežnih vlog na deskah tržaškega gledališča naglo preide v ostre vloge v Medei, zaigra Klitaimnestro, Izmeno v Smoletovi Antigonii. Vloge z nečloveškimi razsežnostmi, kot pravi sama. Potem je spet pri Odru 57, ki daje največ slovenska dela, pri Eksperimentalnem gledališču . . .

»Tudi tu je bilo polno zanimivih vlog: Lepi dnevi od Becketa, Faulknerjev Rekviem za vlačugo. Vloga Temple Drake v Rekviemu mi je tudi zelo pri srcu,« se naenkrat Štefka zamisli in za trenutek preneha s svojo pripovedjo. Mehak zameten glas ima in ne vem, zakaj mi neprestano po glavi bega spomin na njeno vlogo v Fizikih, kjer so jo s tisto dolgo, strogo črno obleko, brezštevilna drobnih gumbov in visoko zavezanimi črnimi čevlji, visoko belo frizuro tako postarali in otrdili . . . Tule pred mano je živo nasprotje.

»Da, takoj za Dedinjo,« nadaljuje z Rekviemom. »Ta razklana figura se ti zaje tako globoko pod kožo, prav v bit človekove ekzistence, te vedno znova pretrese, vznemirja. Pravi čudež je igrati komad, ki tako sprošča igralca!« Dostikrat ob večerih poslušamo Štefko Drolčevo tudi na radiu, v radijskih igrar, pravo doživetje pa je njen literarni nokturno.

»Na radiu zadnje čase manj delam, vendar pa je radio zanimiv medij. Prave čarovnije se da z njim ustvarjati; z njim se lahko pomenkuješ povsem prijateljsko, se mu zaupaš do najtanjših stvari.«

»Kaj pa film?«
»Ta ima svojo velikansko prednost pred teatom, ker gre lahko v tako neizmerno širino, toliko publike lahko zajame, ima pa kamero, ki ti pride dobesedno v bit, v žile: vse lahko narediš, le če znaš, če čutiš. Brez napora je pred tabo vse in kot najzaupljivejšemu prijatelju zaupaš stvari kameri, verjeti pa moraš, da je za tistim očesom — publika. Teater je po svoje nenadomestljiv, kamera pa je lahko neverjetna v svoji senzibilnosti — ničesar ji ne moreš skriti, vse kar imaš, je dano.«

»Kaj pa menite o gledališču enega?«

»Ne, nisem zanj. Gledališče je vendar skupnost, celota, kjer nastopa mnogo ljudi. Mogoče, če bi bil to večer poezije, kot je na primer tole danes. Vendar gledališče je delo mnogih, je dialog, ni monolog, čeprav se lahko v tej smeri mnogo zanimivega ustvari, ne more pa to negirati dialoga.«

Navadno si igralci še posebno žele igrati določenih vlog. Njihovi življenjski cilji so. Ko jo poprašam po tem, sem skoraj gotova, da si želi še kakšno močno, zahtevno vlogo v grški tragediji, kot je bila na primer njena Klitaimnestra v Oresteji . . . Pa me preseneti.

»Ne, nobenih želja nimam. Zelo rada delam, igram, nimam pa posebne želje, da bi ravno to delala. Življenje, ki sem ga preživela, se skozenj prebijala, je bilo tako bogato, tako polno, toliko vlog sem zaigrala, da praktično nimam več velikih želja. Preprosto: rada igram in nimam kompleksov tudi za male vloge.«

Veliko je dala iz sebe v vseh teh letih in ostala bo nepozabna Ana Karenina, Agatija Tihonovna v Gogoljevi Zenitvi, Maša v Utvi, Marija v Delavnici oblakov, Tanja v Kozakovi drami Legenda o svetem Čeh, Helena v Shakespearovem komadu Trailus in Kresida, Francka v filmu Na klancu, nesrečna mati v Kukačevem Mišču . . . Za svoje veliko delo je leta 1959 dobila Prvomajsko nagrado Združenja dramskih umetnikov Slovenije, leta 1964 pa Pre-

Življenje, ki sem ga preživela, je bilo tako bogato, tako polno, da praktično nimam več velikih želja.

Prišla bi, če bi bili veseli tega.

šernovo nagrado za tri vloge: za dr. Zahndovo v Fizikih, za Kesonijo v Camusovi Kaliguli in za plesalko v Božičevih Kaznjencih. Leta 1977 pa prejme Severjevo nagrado za Staromodno komedijo, iz katere, po njenih besedah, veje neverjeten optimizem in volja do življenja. Rahla komedija, ki pa prav nič ne prizadene. Pred kratkim so z njo uspešno gostovali v Priničah.

»Bi se nastopali takole, kot je bil na primer ta večer Prešernovih pesmi?«

»Seveda bi. Šla bi kamorkoli, kjer bi bila publika vesela tega.«
Morali bi slišati, kako preprosto in ljubo zveni tisto njeno: »če bi bili veseli tega.« Seveda, Štefka, veseli bi bili, pa še kako!

Tekst: Danica Dolenc
Foto: Franc Perdan

TE DNI V MERKURJU V GLOBUSU

Praktična darila za 8. marec praznik žena

lahko dobite na oddelku MERKUR v veleblagovnici GLOBUS, kjer vam bodo prodajalci pri izbiri darila radi svetovali in po želji tudi aranžirali.

Oglejte si bogato ponudbo praktičnih daril — odlašajte z nakupom!

Obiščite tudi prodajalne

- v Ljubljani, Škofji Loki, Gorenji vasi, Naklem, Radovljici, Lescah
- na Bledu in Jesenicah

Praktična darila za dan žena 8. marec

v blagovnici »TINA«, Kranj

- kozmetika
- usnjena galanterija
- perilo

Darila izdajamo tudi na bone in jih lično zavijamo.

Iskrene čestitke za dan žena 8. marec

Ste se že odločili, s čim boste obdarili družinske člane ali poslovne sodelavke

Murka ima v svojih poslovalnicah že pripravljena praktična darila in okrasna darila

po želji izbrana darila aranžiramo

priporočamo vam nakup DARILNIH BONOVI, s katerimi lahko kupujete v naših poslovalnicah v Lescah, Radovljici, na Bledu in na Jesenicah.

25 murka

CREINA

Hotel CREINA Kranj

Ob dnevu žena, 8. marca priredi hotel CREINA

ples v restavracijskih prostorih.

**Mercator —
Rožnik Ljubljana**
TOZD Preskrba Tržič

Vsem ženam in dekletom
čestitamo za dan žena
in jim želimo veliko delovnih uspehov
in osebnega zadovoljstva.

vezenine bled

tovarna čipk,
vezenin in konfekcije Bled

Vsem ženam čestitamo
za njihov praznik

8.marec

PLANIKA
Kranj

Za 8. marec čestitamo vsem delovnim
ženam in jim želimo veliko uspehov

ZID
Konfekcija
Mladi rod
Kranj

Iskrene čestitke za dan žena

ŽIVILA
KLANJ

Vsem ženam
iskrene
čestitke
za 8. marec

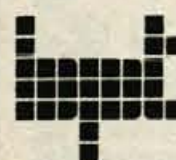

Žito Ljubljana

TOZD Triglav Lesce
TOZD Tovarna čokolade
Gorenjka Lesce
TOZD Pekarna Kranj

Ob dnevu žena iskreno čestitamo vsem ženam
in jim želimo še veliko delovnih uspehov

**Bombažna predilnica
in tkalnica**
Tržič

Vsem delovnim ženam čestitamo za 8. marec
vas vabimo v novo tovarniško prodajalno v trgo-
skem centru Deteljica v Bistrici pri Tržiču.

Po ugodni ceni vam nudimo posteljnino, namizne garniture in me-
sko blago.

5
6
7
8
9

almira

modne pletenine

iskreno

čestitamo vsem ženam

za njihov praznik

8.marec

Almira
alpska modna
industrija Radovljica

Zlatarska delavnica
Levičnik Živko
Kranj, Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

Nudimo vam darila
trajne vrednosti.

Čestitamo za 8. ma-
rec, dan žena

Gostilna
LOVEC
Goriče

Vsem delovnim ženam
čestitamo za 8. marec

vsem ženam
za 8. marec
iskreno čestitamo

TERMOPOLJ SOVODENJ

